



Avelsprogram

Amerikansk Miniaturhäst

Svenska Hästavelsförbundet

Innehåll

Introduktion	3
Stamboken	4
Avelsvärdering av Amerikansk Miniaturhäst	7
Allmänna bestämmelser	7
Avelsvärdering av hingstar	7
Avelsvärdering av ston	9

Introduktion

SH är av Jordbruksverket erkänd avelsorganisation och godkända att föra avelsprogram för Amerikansk Miniaturhäst.

I detta avelsprogram finns rasbeskrivning, stamboksindelning och vilka krav som ställs för att kunna införas i grundstambok och eventuell riksstambok samt de rasvisa krav som gäller vid avelsvärdering av hingstar och ston.

Övergripande regler för SH:s arbete gällande registrering, passutfärdande och avelsvärdering av hästar för de raser där SH bedriver avelsarbete framgår i Plan och riktlinjer för SH:s godkännande som avelsorganisation.

Vidare framgår i Plan och riktlinjer de skyldigheter och rättigheter som var och en som deltar i ett avelsprogram ska känna till.

Stamboken

RAS

Amerikansk Miniaturhäst

SYFTE

Avelsprogrammetts syfte är att bevara och förbättra rasen.

GEOGRAFISKT OMRÅDE

Avelsprogrammetts arbete bedrivs i Sverige.

A. RASBESKRIVNING.

Typ:

Den amerikanska miniatyrhästen är en liten, vacker och välbalanserad häst som, bortsett från storleken, har samma exteriör och proportioner som stora hästar av lättare typ. Ston ska vara eleganta och feminina, vuxna hingstar kraftfulla och maskulina.

Det generella intrycket av rasen bör vara en välbalanserad individ som uppvisar symmetri, styrka, rörlighet och vakenhet. I rörelse är hästen atletisk med god bogfrihet och engagerat hasarbete. Då hästarna vid bedömning för övrigt är ungefär likvärdiga, ska företräde ges till den mindre hästen.

Färg: Alla färger, mönster, tecken och ögonfärger är tillåtna.

Huvud: Vackert, triangulärt och litet i förhållande till hals och kropp. Pannan är bred med stora framträdande ögon placerade brett isär och ca 1/3 ned mellan nacke och mule. Förhållandevis kort avstånd mellan ögon och mule. Profilen rak eller något konkav/insvängd under ögonnivå, jämt övergående i en liten elegant mule med stora näsborrar. Sett från sidan ska de mittersta framtänderna vara jämna. En mindre avvikelse på en halv "tandtjocklek" kan accepteras. Bettet kan ändras under tiden hästen växer. Medelstora, välformade, högt placerade öron, alert spetsade med topparna pekande något inåt.

Hals: Högt ansatt, snarare ovanpå än framför bogbladet. Välver sig i en smäcker båge från nacken över manken och övergående i ryggen. Längd i proportion till kroppen, överlinjen betydligt längre än underlinjen. Struplinjen ska vara jämn och väldefinierad, möjliggörande eftergift i nacken och normal andning.

Bålen: Kompakt väl slutet med kort rygg, bred länd, gott djup och välvälvd bröstorg. Långt, rakt, välmusklat kors med mjuk rundning över höftbenet. Väl ansatt svans. Underlinjen är lång men inte uppdragen i flanken. Vuxna hästar får inte vara överbyggda. Bringan är mediumbred med väldefinierad muskulatur. Bogen välmusklat, lång, liggande och välvinklad (45-50 grader), möjliggörande ett fritt pendlande steg med alert buret huvud och hals.

Extremiteter: Längre än båndjupet med tillräcklig substans men ändå eleganta. Från sidan raka, parallella ben med hovarna pekade rakt framåt. Frambenet har en välmusklat överarm, lång i förhållande till ett kortare skenben. Framkotan är tillräckligt lång och vinklad, 45-48 grader, för att ge ett lätt fjädrande steg och övergår i hoven utan att vinkeln ändras. Bakbenet är välvinklat med gott hasarbete som ger

atletiska rörelser. Bakknäet är väl vinklat med liggande lår- och skankben, lår och skank är muskulösa. Skanken är lång i förhållande till skenbenet. Skenbenet är lodrätt mot marken då lårets baksida och hasen är lodrät över varandra. Bakkotans vinkel är 45-48 grader och övergår i hoven utan att vinkeln ändras. Hovarna är verkade till lämplig längd och har tillräcklig tållängd, vinkel och bredd i förhållande till hästens storlek.

Rörelser: Skritten är naturligt lösgjord med en steglängd i proportion till hästens höjd och benlängd. Traven är naturligt framåtgripande och lösgjord. Skritt och trav ska, sedda framifrån, överensstämma med benställningen vid uppställning. Den amerikanska miniatyrhästens exteriör möjliggör en villig och lösgjord trav i Liberty (visning i frihet) eller Pleasure Driving (dressyrkörning).

Storlek: Inte över 34" (86,4 cm) i mankhöjd mätt vid anföringen av sista mannhåret, inte vid lansmärket. Föl: max 30" (76,2 cm), 1-åring: max 32" (81,3 cm), 2-åringar: max 33" (83,8 cm). Den unga hästen, tom 2 år, ska uppvisa en exteriör som kommer att fyllas ut med muskler vartefter den växer. Ett "fullvuxet" utseende är inte önskvärt.

Temperament: Hästen är intelligent, nyfiken, vänlig, klok, samarbetsvillig och lättlärd.

B. AVELSMÅL

Det övergripande avelsmålet är att producera en perfekt häst av minsta möjliga storlek.

C. IDENTITET OCH IDENTITETSNUMMER

C1. Identitet

Hästens identitet ska verifieras på något av följande sätt:

- Utländsk originalhandling från inom EU godkänd organisation eller behörig myndighet eller där identiteten är kontrollerad av SH godkänd ID-kontrollant eller veterinär.
- Signalementsbeskrivning och chipmärkning utförd vid sidan av modern innan födelseårets slut eller inom 6 månader från födelsen, beroende på vilket som inträffar sist och korrekt rapporterad betäckningsrapport i original.
- Signalementsbeskrivning och chipmärkning
- Amerikanskt registreringsbevis utfärdat av AMHA, signalementsbeskrivning och chipmärkning i original utförd av SH godkänd ID-kontrollant.

Registreringsbevis i original utfärdat av American Miniature Horse Association (AMHA) ska alltid bifogas ansökan, vilket sedan återsänds.

C2. Identitetsnummer

Registreringsnumret består av åtta siffror. De två första är raskoden 48, de två följande siffrorna är de två sista siffrorna i hästens födelseår, de fyra sista siffrorna är löpnummer.

D. AVELSDJUR

I den svenska stamboken finns 409 införda individer till och med 2023-12-31. Under 2023 betäcktes 43 ston. En kontinuerlig import sker från både USA och länder i Europa.

E. STAMBOKSINDELNING

Stamboken består av ett huvudavsnitt med tre avdelningar och en bilaga. Hästen ska först vara registrerad i AMHA innan den kan registreras i den svenska stamboken.

Grundstambok avdelning 2

För att föras in i grundstambok avdelning 2 ska hästen vara införd i AMHA Temporary Register, och har därmed AMHA-registrerade föräldrar.

Grundstambok avdelning 3

För häst som är införd i grundstambok avdelning 2 men där inget resultat av mätning inkommit som visar att hästen inte överskrider 86,4 cm i höjd vid anfastningen av sista manhåret vid en ålder av högst 42 månader.

För häst som är införd i grundstambok avdelning 1 och som vid en ålder över 42 månader överskrider 86,4 cm i höjd vid anfastningen av sista manhåret.

För häst som är införd i AMHA Temporary eller Permanent Register men som saknar resultat av mätning utförd i Sverige. Mätningen ska vara gjord av ojävig person vid sommarpremiering/officiell utställning eller vid avelsvärdering av hingst.

Grundstambok avdelning 1

För att föras in i grundstambok avdelning 1 ska följande två kriterier vara uppfyllda:

- Är införd i AMHA Permanent Register.
- Hästen överskrider inte 86,4 cm i höjd vid anfastningen av sista manhåret vid en ålder av lägst 36 månader. Mätningen ska vara gjord av ojävig person vid sommarpremiering/officiell utställning eller vid avelsvärdering av hingst.

Bilaga till grundstambok

I denna bilaga registreras hästar som rastypats ("hardship") in i AMHA och som är registrerade där med okänd härstamning. Hästar i denna bilaga tilldelas löpnummer i 9000-serien.

Riksstambok

För häst införd i grundstambok avdelning 1 och som vid avelsvärdering uppfyllt rasvisa krav och tilldelats minst avelsvärdeklass G.

F. MODERSTAMBOK

Detta är en originalstambok baserad på reglerna för American Miniature Horse Association (AMHA) i USA. SH håller sig med hjälp av Svenska Miniaturhästföreningen uppdaterad om förändringar i det amerikanska regelverket.

Avelsvärdering av Amerikansk Miniaturhäst

Allmänna bestämmelser

Övergripande regler gällande avelsvärdering framgår i Plan och riktlinjer.

Utrustning

Vid sommarpremiering gäller följande:

- Hingstar under 2 år får visas i showhalter/grimma med kedja.
- Hingstar från 2 år ska visas i träns med bett.
- Ston och ungston får visas i showhalter/grimma med kedja eller träns med bett.

Avelsvärdering av hingstar

Härstamning

Hingst ska vara införd i grundstambok avdelning I, II eller III.

Hingst måste ha minst känd far och mor för att vara visningsberättigad.

Hälsotillstånd

Hingsten ska vara veterinärt godkänd enligt Plan och riktlinjer. Hingst ska dessutom vara DNA-testad fri från D1, D2, D3 och D4 för ACAN Dvärgmutation eller hereditärt fri, och DNA-testad för Overo (OLWS) och silver. Anlag för OLWS och silver är inte grund för kassation, men resultaten ska redovisas offentligt.

Färg

Alla färger, mönster, tecken och ögonfärger är tillåtna.

Ålder

Avelsvärdering kan ske tidigast det år hingst fyller 3 år.

Mätning

Hingstens höjd ska mätas vid anfästningen av sista manhåret. Höjden får inte överskrida 86,4 cm. Hingstar som överskrider måttet kan inte erhålla avelsvärdesklass.

Exteriörbedömning

Vid varje individprovningstillfälle bedöms hingsten exteriört.

Bruksprov

Bruksprovet är frivilligt. Tömkörningsprov får genomföras från 3 års ålder. Körprov får utföras av från 4 års ålder. Enbart ett bruksprov får utföras per avelsvärderingstillfälle. För godkänt bruksprov får genomsnittspoängen inte vara under 5,0.

Tömkörning

Tömkörningsprov genomförs efter domarens anvisningar enligt följande:

Visning på volt i båda varven i skritt och trav. Vändning genom volten i skritt och trav.

Visning på rakt spår i skritt och trav. Två halter med stillastående i 5 sekunder.

Följande moment ska bedömas och protokollföras (1-10 poäng):

- a) Framåtbjudning
- b) Övergångar och vändningar
- c) Halter

- d) Utvecklingsförmåga
- e) Temperament, samarbetsvilja och lydnad

För godkänt prov får genomsnittspoängen inte vara under 5, 0.

Körprov

Enligt grundkrav i Plan och Riktlinjer. För godkänt prov får genomsnittspoängen ej vara under 5, 0.

INDIVIDPRÖVNING

G

Tilldelas hingst som erhåller minst 38 poäng exteriört varav ingen delpoäng under 7.

GB

Tilldelas hingst som uppfyller kraven för G samt har utfört godkänt bruksprov.

GM

Tilldelas hingst som uppfyller kraven för G samt något av följande:

- vid lägst 3 års ålder uppnått 40p exteriört på avelsvärdering eller avelsvärderingsgrundande arrangemang.
- blivit placerad som Grand/Reserve Grand Champion i Halter/Driving på AMHA godkänd tävling.
- erhållit 8,0 i genomsnitt eller högre på bruksprov vid avelsvärdering.
- eller har jämförbara utländska meriter.

Avkommeprövning

Hingst som lämnat minst 10 avkommor registrerade i grundstambok avdelning I, II, III eller registrerade i AMHA om avkomman finns utomlands, visade vid lägst tre års ålder, ska avelsvärderas med hänsyn till avkommornas resultat och tilldelas avelsvärdeklass B, A, ELIT eller C. Sänkning av avelsvärdeklass kan endast ske från B till C. I övrigt kan endast höjning komma i fråga. Höjning av avelsvärdeklass kan ske postumt.

Följande kategorier av hingstens avkommor ska redovisas inför avelsvärderingen:

- a) I riksstambok införda hingstar och ston
- b) Deltagare vid sommarpremieringar
- c) Deltagare vid övriga avelsvärderingsgrundande arrangemang
- d) Hästar som uppnått resultat på AMHA godkänd tävling
- e) Motsvarande utländska meriter

Avelsvärdeklass C

Tilldelas hingst som inte uppfyller kraven för avelsvärdeklass B

Avelsvärdeklass B

Tilldelas hingst som har lämnat minst 10 avkommor som uppfyller något av följande:

- Erhållit lägst 35p vid exteriörbedömning vid avelsvärderingsgrundande arrangemang
- Varit placerad som 1a eller 2a med minst 5 deltagare i Performance (exkl. Costume och Showmanship), Driving eller Halter klass på AMHA godkänd tävling
- eller jämförbara utländska meriter

Avelsvärdeklass A **(kan tilldelas postumt så länge avkomma finns i livet)**

Tilldelas hingst som har lämnat minst 10 avkommor som uppfyller något av följande:

- Avelsvärderad och godkänd hingst enligt rasvisa bestämmelser
- Sto som erhållit avelsdiplom
- Erhållit lägst 38p vid exteriörbedömning vid avelsvärderingsgrundande arrangemang
- Blivit placerad som Grand eller Reserve Grand Champion i Halter eller Driving på AMHA godkänd tävling
- eller jämförbara utländska meriter

Avelsvärdeklass ELIT **(kan tilldelas postumt så länge avkomma finns i livet)**

Tilldelas hingst som har lämnat minst 15 avkommor som uppfyller något av följande:

- Avelsvärderad och godkänd hingst enligt rasvisa bestämmelser
- Lägst A-premierat sto
- Erhållit lägst 40p vid exteriörbedömning vid avelsvärderingsgrundande arrangemang
- Blivit placerad som Grand eller Reserve Grand Champion i Driving på AMHA godkänd tävling
- Blivit placerad som Supreme eller Reserve Supreme i Halter på AMHA godkänd tävling
- eller jämförbara utländska meriter

Avelsvärdering av ston

Härstamning

Stoet ska vara införd i svensk grundstambok avdelning I, II eller III. Sto måste ha minst känd far och mor för att vara visningsberättigad.

Hälsotillstånd

Stoets hälsotillstånd ska kontrolleras enligt Plan och riktlinjer.

Färg

Alla färger, mönster, tecken och ögonfärger är tillåtna.

Ålder

Avelsvärdering kan ske tidigast vid 3 års ålder.

Mått

Stoets höjd ska mätas vid anfästningen av sista manhåret. Höjden får inte överskrida 86,4 cm. Ston som överskrider måttet kan inte erhålla avelsvärdesklass.

Avelsdiplom

Avelsdiplom delas ut till 3-årigt sto som uppnått 40 p eller mer, ingen delpoäng under 7. Sto som överskrider måttet kan inte erhålla avelsdiplom.

Bruksprov

Bruksprovet är frivilligt. Tömkörningsprov får genomföras från 3 års ålder. Körprov får utföras av sto från 4 års ålder. Bruksprovet bedöms som godkänt eller icke godkänt.

Tömkörning

Tömkörningsprov genomförs efter domarens anvisningar enligt följande: Visning på volt i båda varven i skritt och trav. Vändning genom volten i skritt och trav. Visning på rakt spår i skritt och trav. Två halter med stillastående i 5 sekunder.

Körning

Enligt körprov A i Plan och riktlinjer.

INDIVIDPRÖVNING

Avelsvärdesklass G

Tilldelas sto som uppnått minst 35 poäng exteriört och ingen delpoäng under 6.

Avelsvärdesklass GB

Tilldelas sto som uppfyller kraven för avelsvärdesklass G och som har utfört ett godkänt bruksprov

Avelsvärdesklass GM

Tilldelas sto som uppfyller kraven för avelsvärdesklass G och som

- två gånger tilldelats minst 40 poäng, ingen delpoäng under 7 vid avelsvärderingsgrundande arrangemang med två olika av SH godkända domare
- erhållit avelsdiplom
- Blivit placerad som 1:a eller 2:a i körklass med minst 5 deltagare på

AMHA-godkänd tävling

- Blivit placerad som Grand eller Reserve Grand Champion i Halter eller Driving på AMHA-godkänd tävling eller har jämförbara utländska meriter
- eller jämförbara utländska meriter

AVKOMMEPRÖVNING

För att kunna avkommeprövas ska stoet uppfylla minst individklass G.

Avkommor äldre än 12 månader ska vara införda grundstamboken. Avkommor yngre än 12 månader ska vara berättigade till införande i grundstamboken.

Avelsvärdebokstav A (kan tilldelas postumt så länge avkomma finns i livet)

- ha lämnat minst fem avkommor registrerade i AMHA, och i de fall de är svenskfödda införda i svensk grundstambok avd I, II eller III.
- stoet ska uppnå minst 80 avkommepoäng, varav minst tre avkommor med lägst 20 poäng alternativt
- 80 avkommepoäng, varav en avkomma med lägst 30 poäng samt en avkomma med lägst 20 poäng.

Avelsvärdebokstav ELIT (kan tilldelas postumt så länge avkomma finns i livet)

Stoet ska uppfylla kraven för värdebokstav A samt

- ha lämnat minst sex avkommor registrerade i AMHA, och i de fall de är svenskfödda införda i svensk grundstambok avd I, II eller III.
- uppnå minst 120 avkommepoäng, varav minst två avkommor med 30 poäng och två avkommor med 20 poäng, alternativt
- 120 avkommepoäng, varav lägst tre avkommor erhållit 30 poäng.

Avelsvärdebokstav SuperELIT (kan tilldelas postumt så länge avkomma finns i livet)

Stoet ska ha uppnått minst 210 avkommepoäng. Minst 7 avkommor med minst 30 avkommepoäng vardera.

Avkommepoäng

Vid poängberäkning får varje avkomma endast räknas en gång.

10p

- Levande fött föl som uppnår minst 10 dagars ålder.

20p

- vid lägst 3 års ålder erhållit lägst 38 poäng, ingen delpoäng under 7 vid sommarpremiering eller utställning (vid utställning utan poängsättning krävs guld) med av SH godkänd domare.
- placerad 1:a eller 2:a i performanceklass med minst 5 deltagare på AMHA-godkänd tävling (exklusive Costume samt Showmanship klasser).
- eller jämförbara utländska meriter.

30p

- erhållit avelsdiplom.
- A-premierat sto.

- blivit Supreme eller Reserve Supreme på AMHA godkänd utställning.
- blivit Grand eller Reserve Grand i Performanaceklass på AMHA godkänd utställning
- eller jämförbara utländska meriter

50p

- hingst som erhållit minst avelsvärdeklass G.
- sto som erhållit lägst avelsvärdeklass ELIT.
- eller jämförbara utländska meriter